

دکتر احسان شریعتی ، جزئی از جنبش تحول خواه و اصلاح طلب ایران هستیم

مجید خرمی / اترک : چندی پیش خراسان شمالی و شهر بجنورد میزبان دکتر احسان شریعتی یادگار استاد بزرگ مرحوم دکتر علی شریعتی بود . از ایشان که به دعوت جمعی از اصلاح طلبان به این شهر سفر کرده بودند دعوت کردیم تا مصاحبه کوتاهی را با وی در دفتر نشریه در بجنورد داشته باشیم که آنچه در زیر می خوانید ماحصل این گفتگوی کوتاه می باشد .

اترک : آقای دکتر از اینکه دعوت را پذیرفتید سپاسگزاریم و با توجه به کوتاهی وقت شما به سراغ اصل مطلب از سئوالاتم می روم . این روزها در حال و هوای سالروز انقلاب اسلامی و سی امین سالگرد آن می باشیم . پدر شما را معلم انقلاب نام نهادند و به جد می توان گفت درگذشت ایشان و شایعات پیرامون آن باعث شد که یک تحرک اساسی در انقلاب رخ دهد و آن موقع شما ۱۶ سال سن داشتید و در امریکا بودید ، خوش حال می شوم کمی از آن روزها به ما بگوئید ؟

- بله درست می فرمائید در آن زمان مرحوم دکتر شریعتی صلاح دانستند که با توجه به موقعیت زمان ما به خارج از کشور برای ادامه تحصیل برویم و در زمان شهادت ایشان من در امریکا بودم و در حال تحصیل . در روز شهادت من در سمینار انجمن اسلامی دانشجویان امریکا در سن خوزه بودم ، به من گفتند مشکلی ایجاد شده است باید به تگزاس بروی و من به آنجا و به منزل برادر آقای هاشمی رفسنجانی رفتم و دکتر ابراهیم یزدی آنجا تشریف داشتند و به من گفتند که مشکلی برای پدر شما ایجاد شده است و ژنرالی از سوی شاه فرستاده شده تا آنجا نقش آفرینی کند و دکتر را به ایران منتقل کند و برای جلوگیری از این حادثه باید شما سریعاً به لندن بروید . من اول به نیویورک رفتم و بعد راهی لندن شدم . در آنجا فهمیدیم که کار تمام شده و ایشان از میان ما رفته اند و در آنجا یک وکیل گرفتم . با توجه به اینکه روابط حسنه میان ایران و انگلیس حاکم بود ، بعید نبود با اینکه ما مدعی بودیم یک ترور سیاسی رخ داده است ایشان را به ایران منتقل کنند و بدون سروصدا تدفین نمایند ولی ما مقاومت کردیم و قرار شد جسد بصورت امانت به سوریه فرستاده شود و باقی قضایا را همه می دانند که در ایران یک شور عظیم پس از رحلت ایشان شکل گرفت .

اترک : خوب از این موضوع که بگذریم ، کم کم در ایران زمان پیشروی و انقلاب رخ داد . پس از چند سال به ناگاه مقاومت های زیادی در مقابل اندیشه های دکتر شکل گرفت و باقی قضایا ...

- بله در سال شصت بود که ما می خواستیم مثل هر سال در زمین چمن دانشگاه مراسم برای ایشان برگزار کنیم که مخالفت شد و ما مراسم را در خانه برگزار کردیم و من و استاد محمد تقی شریعتی سخنرانی کردیم و در آن مراسم حوادثی رخ داد که ما فهمیدیم دارد یکسری مخالفت ها صورت می گیرد و کانون نشر اندیشه های شریعتی و نشریه ارشاد تعطیل شدند . عده ای معتقد بودند دوران انقلاب تمام شده و حال در دوره ثبات نیاز نیست اندیشه های انقلاب ترویج شود و بالطبع با توجه به شرایط دیگر ما نمی توانستیم کاری انجام دهیم و راهی خارج از کشور شدیم تا دهه هفتاد که گشایشی رخ داد و اندیشه های اصلاح طلبانه دکتر دوباره مطرح شد .

اترک: شما رسیدید به دهه هفتاد و احتمالا منظورتان دوم خرداد ۷۶ است. من در آن سالها ۱۳ سال داشتم و یادم هست اولین آثاری را که برای مطالعه انتخاب کردم، آثار دکتر شریعتی بود. با اینکه سن ام خیلی کم بود به سمت آثار ایشان گرایش یافتم و خیلی از بچه ها آن سالها مثل من بودند و مطالعه آثار ایشان در بین نسل جوان و نوجوان خیلی رونق گرفته بود ولی امروز به نظر می رسد که این مطالعه خیلی کم شده است. یعنی من فکر می کنم که بچه های متولد سال هفتاد به بعد خیلی کمتر به سمت آثار دکتر شریعتی می روند، نظر شما چیست؟

- نه من به این شکل که شما می گوئید موافق نیستم. آثار دکتر شریعتی چه قبل و چه بعد از انقلاب تا امروز همواره مورد توجه همه نسل ها بوده است، من قبول دارم که در بین متولدین سال هفتاد به بعد کمتر شده است که البته بصورت کلی مطالعه در بین متولدین این سالها کم شده است و مخصوص آثار مرحوم دکتر شریعتی نیست، ولی شما ببینید این تعداد زیاد پیامهای کوتاهی که از طریق تلفن های همراه ارسال می شود یا مثلا بحث های اینترنتی در مورد جلات دکتر شریعتی که مثلا من خودم شاهد یک بحث اینترنتی میان جوانان در مورد جمله: ((دوست داشتن از عشق برتر است)) دکتر شریعتی بودم و حداقل در مورد کویریات دکتر شریعتی مطالعات زیاد انجام می شود و البته ما هم بدنبال انتشار آثار دکتر بصورت یک دی وی دی هستیم تا در دهکده جهانی نسل جدید با امکانات جدید به مطالعه پردازیم و از سوی دیگر آثار دکتر را بر روی سایت اینترنتی به نام ایشان منتشر کنیم که می تواند راهکاری برای مطالعه جوانان و همه مردم در دنیای مجازی باشد.

اترک: آقای دکتر شما گفتید که از سال ۷۶ با ایجاد یک تحول دوباره آثار دکتر بیشتر مطرح شد و فضا بازتر شد. شما از نظر سیاسی خود را در کدام جبهه سیاسی در ایران می پندارید؟

- ما دنبال کار سیاسی نیستیم و اصولا روشنفکر لازم نیست در عرصه کسب قدرت تلاش کنند ولی به دور از اینکه بخواهیم از یک شخص خاص حمایت کنیم، جزئی از جریان تحول خواه و اصلاح طلب هستیم که در درون ایران فعالیت می کنیم و معتقدیم که امروز راهی نداریم جز اینکه روشنفکران ایران با تمام نیروهای خود با یک روش معقول و سنجیده به دنبال یک اصلاح باشند.

اترک: فکر می کنید اگر مرحوم دکتر امروز زنده بودند در کدام طرف ماجرا قرار می گرفتند؟ آیا خانه نشین بودند، یا در عرصه فعال بودند؟

- دکتر شریعتی یا اصلا نبود و یا اگر بود قطعا در عرصه های اجتماعی و سیاسی شديدا فعال بود. ایشان قطعا مسئولیت و یا پستی نداشتند و به وظیفه خود بعنوان یک روشنفکر عمل می کردند و در فضای سیاسی و اجتماعی از انحراف ها از مسیر انقلاب جلوگیری می کردند. تلاش می کردند انقلاب در مسیر اندیشه های ابتدایی اش باشد و به اهداف اش برسد و ایشان همواره یک اصلاح گر باقی می ماندند.

اترک: با توجه به اینکه وقتتان محدود است از اینکه در این گفتگو شرکت کردید از شما سپاسگزارم.

- من هم از شما و سایر نشریات اصلاح طلب که به ما فرصت می دهند کمی در مورد دکتر شریعتی سخن بگوئیم
سپاسگزارم.

نشریه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی اترک / سال سوم / شماره ۱۳۰ / دوشنبه ۵ اسفند ۱۳۸۷